

La ciutat de l'esquí

La Tosa d'Alp no és, ni de bon tros, la muntanya més alta dels Pirineus. Tampoc no és la que acumula més quantitat de neu ni la que té els pendents més abruptes. Però la localització estratègica de la seva falda est, al costat de les vies de comunicació històriques de la Cerdanya, va fer que acollís l'estació d'esquí més antiga de l'Estat espanyol: la Molina. L'any 1908 s'hi va començar a practicar aquest esport, el 1925 s'hi va construir el xalet del Centre Excursionista de Catalunya i el 1946 s'hi va inaugurar el primer teleesquí. Des de llavors el creixement ha estat exponencial, en bona part gràcies al fet d'haver sumat el domini esquiable de l'estació de Masella, inaugurada el 1967.

La Tosa d'Alp no sembla, a priori, el millor lloc per situar-hi una estació d'esquí, però la història ha acumulat a les seves faldes est i nord un llegat esportiu, educatiu, associatiu, immobiliari i infraestructural de primer ordre. No són només les 118 pistes, els 135 quilòmetres esquiables i els 32 remuntadors que la Molina i Masella ofereixen. Són també les escoles d'esquí, les seues històriques dels centres excursionistes, les competicions anuals, les empreses que ofereixen serveis especialitzats a l'estació o l'oferta d'allotjament, restauració i comerç. No és casualitat que aquestes dues estacions s'hagin postulat com a seua olímpica de les proves de neu de la polèmica

Pedres km 0

El Tribunal Suprem ha rebutjat el projecte de pedrera que es volia construir a la zona de la Garriga, a l'Alt Empordà, un paratge amb un important patrimoni de construccions de pedra seca. És una bona notícia que planteja, però, alguns interrogants. Cada cop són més els arquitectes que volen treballar amb pedra local i no poden. Algun dia caldrà debatre sobre la necessitat de fer una explotació dels recursos geològics locals amb criteris productius, ambientals, paisatgístics i socials. I desemmascarar una certa hipocresia basada a reclamar sostenibilitat i obtenir els béns que necessitem a milers de quilòmetres de distància.

MARCO VICENS

candidatura —de moment frustrada— del que havien de ser els Jocs Olímpics d'Hivern de Barcelona.

El Govern de la Generalitat ha iniciat recentment la redacció d'un Pla director urbanístic per ordenar el domini esquiable de totes dues estacions, que inclou els municipis d'Alp, Das i Urús, a la Cerdanya; Bagà i Castellar de n'Hug, al Berguedà, i Toses, al Ripollès. És una bona idea, però no podem oblidar que el potencial de la Molina i Masella no es basa només en el domini esquiable sinó també en la qualitat de l'espai urbanitzat. Al llarg de les dècades la Molina ha crescut de manera desordenada, des de la cota 1.500 —on hi ha l'estació de tren— fins a la cota 1.700, on hi ha el peu de pistes, sense gaire més criteri que la proximitat amb la carretera GI-400. Potenciar espais urbans de qualitat, zones per a vianants, carrers comercials i espais de trobada; crear una xarxa viària coherent, que estructurí els diferents nuclis; i posar en valor el patrimoni de la zona (l'estació, l'antic telecadira, els primers xalets dels centres excursionistes, l'ermita, l'hotel Adsera...) és imprescindible per dignificar l'espai urbà i aconseguir que pugui ser, realment, la ciutat de l'esquí.